

CỘNG ĐỒNG VÀ PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI Ở TÂY NGUYÊN VIỆT NAM

Nguyễn Chí Bền*

***Tóm tắt:** Vùng văn hóa Tây Nguyên, Việt Nam là một vùng văn hóa có nhiều đặc thù. Về di sản văn hóa, Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên đã được UNESCO đưa vào Danh mục các di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại năm 2005/2008. Nhưng Tây Nguyên còn có nhiều di sản văn hóa vật thể và phi vật thể tiêu biểu khác. Đồng thời, Tây Nguyên thuận lợi cho phát triển du lịch sinh thái. Với 11 dân tộc tại chỗ: thuộc ngữ hệ Nam Á gồm các dân tộc Ba Na, Brâu, Cơ Ho, Giẻ Triêng, Mạ, Mơ Nông, Rơ Măm, Xơ Đăng; thuộc ngữ hệ Nam Đảo (Malayo Polynesia) gồm các dân tộc Ê Đê, Gia Rai, Chu Ru; cộng đồng dân cư nơi đây có nhiều nét đặc thù về cơ cấu tổ chức, sự vận hành v.v... Bước đầu tham luận phân tích vai trò cộng đồng trong phát triển du lịch sinh thái ở Tây Nguyên: người giới thiệu thiên nhiên hoang sơ của vùng cao nguyên, hệ động thực vật của vùng Tây Nguyên, trình diễn các thành tố của Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên (múa xoang, đánh chiêng, chỉnh chiêng v.v...), biểu diễn các nhạc cụ đậm chất Tây Nguyên như đàn tơ rưng, klong pút, tổ chức đua voi v.v... Trên cơ sở ấy, bài viết trình bày một số khuyến nghị để nâng cao vai trò cộng đồng trong phát triển du lịch sinh thái ở Tây Nguyên, Việt Nam.*

***Từ khóa:** Cộng đồng, du lịch sinh thái, Tây Nguyên.*

Nguyễn Chí Bền: Community and ecotourism development in the Central Highlands of Vietnam

The Central Highlands of Vietnam is a cultural region with many peculiarities. In terms of cultural heritage, the space of Gong culture in the Central Highlands was inscribed by the UNESCO on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity in 2005/2008. Besides, this region has many other valuable forms of tangible and intangible cultural heritage as well as favorable conditions for ecotourism development. As it is the home of 11 native ethnic groups belonging to two different language families, including Austroasiatic groups (Ba Na, Brâu, Cơ Ho, Giẻ Triêng, Mạ, Mnông, Rơ Măm, Xơ Đăng) and Malayo Polynesia groups (Ê Đê, Gia Rai, Chu Ru), the community that inhabits the Central Highlands has many peculiarities in its structure and operation model. The paper,

* GS.TS. Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam.

thus, initially analyzes the role of community in the development of ecotourism in the Central Highlands of Vietnam. They are people who present the attractive wildness of the highland as well as its fauna and flora. They are also performers who showcase elements of Gong culture (the dance of xoang, Gong playing and Gong repairing) and many other kinds of music instruments only seen in this region (Trưng and Klong pút). Based on these analyses, the paper presents some recommendations aiming to the improvement of the role of community in the development of ecotourism in the Central Highlands of Vietnam.

Keywords: Community, ecotourism, Central Highland of Vietnam.